

Podcast: Er det et handicap?

Afsnit 2 - Emma Lund: Verdensmester med vild krop og brækket hjerne

Lyt til Emma Lund, der fortæller om, hvordan det føles på den ene side at være verdensmester i paracykling - og på den anden side have udfordringer med at fungere på lige fod med alle andre i uddannelsessystemet på grund af sin cerebrale parese. Hun løfter også sløret for et muligt nyt eventyr i parasportens verden.

Medvirkende: Emma Lund, Olivia Dahl og Felix Smith

[Emma]: Jeg tror gerne folk vil det rigtig godt for os handicappede

[Emma]: Jeg tror bare ikke de ved hvordan det er

[Emma]: Og hvordan de kan gøre det bedre

[Jingle]

[Felix]: Mit navn er Felix Smith

[Felix]: Og i en alder af 45 år, fik jeg diagnosen ADHD

[Felix]: Men betyder det så egentlig, at jeg har et handicap?

[Felix]: En undersøgelse viser at mere end 8 ud af 10 af os har en relation til en person med et handicap.

[Felix]: Men samtidigt mener mange af os, at de fleste danskere er usikre på, hvordan de skal omgås mennesker med handicap.

[Felix]: I denne podcast-serie vil jeg forsøge at blive klogere på handicap, ved at invitere gæster hjem og tale med eksperter

[Felix]: - så vi sammen kan undersøge hvornår et handicap er et handicap.

[Felix]: I dag, der skal jeg tale med Emma Lund

[Felix]: Emma har som para-atlet vundet guld til verdensmesterskaberne i para-cykling.

[Felix]: Hun har diagnosen; cerebral parese

[Felix]: Vi skal tale om hvordan det er at leve med en vild krop

[Felix]: - hvordan det er at leve med samfundets forventninger

[Felix]: - og hendes oplevelse af ikke at blive forstået i uddannelsessystemet.

[Felix]: Velkommen til: "Er det et handicap?"

[Jingle]

[Felix]: Emma Lund, tak for at du ville komme på besøg i min lejlighed i dag

[Emma]: Ja, tak

[Felix]: Det er faktisk, jo, dit eget, gamle barndomskvarter

[Emma]: Det er det nemlig

[Felix]: Her i Gentofte

[Felix]: Så du fandt jo lige herhen

[Emma]: Ja

[Felix]: Føler dig tryk og -

[Emma]: Jeg er rigtig, rigtig, rigtig tryk, det er så dejligt at være her

[Felix]: Og tak fordi at du tog dig tid, i dit verdensmesterprogram

[Felix]: Det vender vi tilbage til lige om lidt, men først og fremmest, kunne jeg godt tænke mig, du fortalte os alle sammen, hvad din diagnose er

[Emma]: Jeg har cerebral parese, som også er kaldet spastisk lammelse - på dansk

[Emma]: Det vil sige at man har ukontrollerede bevægelser og man laver nogle bevægelser som ikke altid er ønsket

[Emma]: Og ikke altid er hensigtsmæssige, men er mere – hvad skal man sige? - Vilde og -

[Felix]: Men er det sådan lidt ticks-agtigt?

[Emma]: Ja

[Felix]: Kropps-ticks?

[Emma]: Ja, a la

[Emma]: Ja, det er faktisk en meget god beskrivelse af det

[Emma]: For det er jo ufrivilligt og det er jo ting du ikke vil gøre

[Emma]: Men som din krop bare gør

[Felix]: Okay

[Felix]: Og det kan man vel have i alle mulige forskellige grader, tænker jeg

[Emma]: Ja, det kan man

[Felix]: Hvor er du på CP-spektret?

[Emma]: Jeg ligger let - Let CP

[Felix]: Let CP?

[Emma]: Ja

[Felix]: Og det vil sige at du er i stand til at -

[Emma]: Have en normal hverdag og gøre alt

[Felix]: Lad os lige komme omkring din profession

[Emma]: Ja

[Felix]: Ik'?

[Emma]: Jo

[Felix]: Du er cykelrytter

[Emma]: Ja

[Felix]: Professionel cykelrytter

[Emma]: Mhmm

[Felix]: Du er verdensmester i din disciplin

[Emma]: Ja

[Emma fniser]

[Felix]: Hvorfor griner du når jeg siger det?

[Emma]: Jamen det er fordi at det lød bare – ret voldsomt, sådan

[Felix]: Jamen det er jo det du er, jo

[Emma]: Jamen det er fordi at jeg kan ikke lige – det er for jeg kan nogle gange ikke vænne mig til det

[Felix]: At være professionel atlete?

[Emma]: Ja

[Felix]: Hvorfor ikke?

[Emma]: At være verdensmester

[Begge griner]

[Emma]: Det er bare en surrealistisk titel at putte på sig selv

[Felix]: Ja, men det forstår jeg udmærkede godt, men det må jo være -

[Emma]: Altså -

[Felix]: Den er jo ikke bare kommet -

[Emma]: Ej

[Felix]: - dumpende ned fra himlen, jo

[Emma]: Nej for fanden da

[Emma]: Det er den i hvert fald ikke

[Emma]: Kæft hvor har jeg trænet og grædt meget over den -

[Felix]: Ja

[Emma]: - skide cykel

[Felix]: Men så jeg formoder at der må have været et eller andet mål med det verdensmesterskab, som du nu er nået, ved at blive verdensmester

[Emma]: Ja, det er der.

[Emma]: Der er helt klart et-

[Emma]: En målsætning, jeg altid har drømt om - at komme til VM i cykling

[Felix]: Mhmm

[Emma]: Jeg vidste ikke at det var den cykel, jeg skulle cykle på

[Emma]: Men jeg har altid haft en drøm om at komme derhen hvor andre ikke kunne komme hen

[Emma]: Det lød lidt underligt, men - sådan - jeg har altid drømt om at ville noget mere end at være "almindelig"

[Felix]: Ja, men det er vel så også dermed sagt at du har villet vise at du kunne noget med din diagnose, som andre måske ikke kommer frem til at de kan

[Emma]: Jeg er blevet trådt ret meget på som lille, eller som barn – ung

[Emma]: Hvor folk ikke troede at jeg ville blive til noget

[Emma]: Og fik at vide i skolen at "nej, du skal ikke regne med at blive til andet end en kassedame"

[Emma]: Eller- og så når jeg har søgt arbejde i en kasse, måtte jeg ikke blive til det, for det kunne jeg heller ikke håndtere

[Emma]: Så det der med at man har – har større ambitioner inde i sig selv, end andre kan se og andre forventer af en

[Emma]: Det synes jeg er – ja, er noget af det der driver mig allermest

[Felix]: Synes du at samfundet har de samme ambitioner, på dine vegne, som du selv har?

[Emma]: Nej, på ingen måde.

[Jingle]

[Felix]: Emma er ikke alene

[Felix]: Omkring 10.000 danskere lever med cerebral parese

[Felix]: Det er en hjerneskade, der både kan give fysiske og kognitive udfordringer

[Felix]: Emma fortæller at hun møder negative forventninger for hvad hun er i stand til

[Felix]: Hun føler sig simpelthen misforstået og set ned på

[Felix]: Og noget tyder på at Emma ikke er den eneste, der sidder med den følelse

[Felix]: I en ny undersøgelse, udgivet af det Centrale Handicapråd og danske handicaporganisationer, viser nemlig at en tredjedel af den danske befolkning mener, at de fleste danskere behandler mennesker med handicap som mindre værd

[Jingle]

[Emma]: Jeg synes at samfundet har nogle ambitioner for mig, som handicappet – et slags offer -

[Felix]: Mhmm

[Emma]: - eller hvad man skal sige

[Emma]: I form af at jeg ikke kan det samme, som andre mennesker kan
[Emma]: Men jeg vil det samme som alle andre mennesker vil
[Emma]: Og jeg har jo samme ambitioner og målretning - altså - som alle andre mennesker også har
[Emma]: Men det - Men jeg lever bare med mine begrænsninger
[Emma]: Så det handler mere bare omkring at man – at man er glad for at have nogle ambitioner, men at man ikke må for samfundet
[Felix]: Mhmm
[Felix]: Så du bliver ikke bakket op i de ambitioner du har for dig selv?
[Emma]: Nej
[Felix]: Nej
[Emma]: Nej
[Felix]: Og det – er jo simpelthen så forfærdeligt tænker jeg
[Felix]: At leve med at tænke, at jeg kan så meget mere, jeg ved jeg kan en masse ting, men der er ikke et samfund, der ligesom bakker op, og tror på det jeg kan
[Felix]: Og så alligevel trodser du det og bliver verdensmester i cykling
[Emma]: Ja.. Det er det
[Emma]: Det er lidt – det er lidt som at - altså som at gøre sig selv til sit eget idol, på en eller anden måde
[Emma]: Altså ligesom man – man sætter selv sine egne begrænsninger og sin egen – sin egen, sådan.. barriere, som – som ikke – som man ikke skal lytte på andre mennesker
[Felix]: Mhmmm
[Emma]: Nu kan man se, mine forældre - har altid været gode til at gøre - til at gøre mig.. Jeg har en tvillingsøster, som vi er blevet opdraget, på nøjagtig ens måde
[Emma]: Der har ikke været nogen forskel på vores opdragelse, på vores -
[Felix]: Der er ikke blevet taget særlige hensyn
[Emma]: Nej, præcis, på ingen måde
[Felix]: Men så er du vel også vokset op med at der ikke bliver taget særlige hensyn til dig, så bliver du voksen og finder ud af at der er et helt samfund -
[Emma griner]
[Felix]: - som tager alt for mange hensyn, i virkeligheden
[Emma]: Ja
[Felix]: Eller tager de forkerte hensyn, ik’?
[Emma]: Jeg tror de tager forkerte hensyn... Jeg tror ikke – jeg tror i bund og grund ikke at folk – eller at man tager for mange hensyn, jeg tror man tager forkerte hensyn, fordi jeg tror – jeg tror gerne at folk vil det rigtig godt for os handicappede
[Emma]: Jeg tror bare ikke de ved hvordan det – det er. Og hvordan de kan gøre det bedre
[Felix]: Ja, altså nu har du jo selv haft nogle oplevelser, i hvert fald med uddannelsessystemet, som vi - vi skal omkring... synes jeg
[Felix]: Fordi du startede på sygeplejeuddannelsen
[Emma]: Ja, det gjorde jeg
[Felix]: Ja, men der går du ikke mere
[Emma]: Nej
[Emma]: Det er der ret mange grunde til at jeg ikke gør
[Emma]: Det skal siges – fra første og andet semester, får jeg en lære, som hver gang jeg har hendes timer, siger hun “Nå, er du her stadig?”
[Emma]: Som i at jeg ikke måtte komme til undervisningen
[Felix]: Eller i at hun ikke troede på at du ville blive ved med at komme?
[Emma]: Præcis

[Emma]: Så havde jeg nogle episoder med folk fra min – fra mit hold, fra min klasse, som sagde at de ville ikke nogensinde - på nogen områder, altså, blive stukket af mig -

[Felix]: Altså, med en nål?

[Emma]: - med en nål

[Emma]: Ja, øhh, fordi mine hænder godt kan være lidt – ja

[Emma]: Jeg kalder dem “grabberne”

[Begge fniser]

[Emma]: Så får man en - sådan en idé om at de ligner sådan lidt gravkøer

[Emma griner]

[Emma]: Ja

[Felix]: Så du fik at vide at der var nogle ting, du ikke kunne gøre?

[Emma]: Ja

[Felix]: Eller at de i hvert fald ikke kunne se dig gøre?

[Emma]: Ja

[Felix]: Og hvad tænkte du selv?

[Emma]: Jeg tænkte at jeg ikke skulle – Jeg skulle ikke være anæstesilæge eller anæstesisygeplejerske

[Felix griner]

[Emma]: Det sku’ jeg godt nok ik’

[Emma]: Jeg ville egentlig gerne have haft med psykiatrien at gøre

[Emma]: Og der fik jeg rigtig meget ros, fordi jeg er – god til at kommunikere med mennesker på et... på et niveau hvor jeg godt kan forstå dem, fordi... at jeg selv har haft psykiatrien ret tæt inde på livet

[Felix]: Mhmm

[Emma]: Har været indlagt en del gange, og sådan... frem og tilbage, så - så jeg forstod dem godt. Og jeg forstod hvordan de havde det. Så jeg skulle aldrig have været inde over, med den akutte del af sygeplejerskedelen – men at det... det var jo en del af sygeplejerskeuddannelsen.

[Felix]: Ja, men hvad kunne de have gjort for ligesom at møde dig bedre, der hvor du var? Kunne man have gjort noget, sådan som du ser det?

[Emma]: Åh ja

[Felix]: Hvad kunne man have gjort, Emma?

[Emma]: Man kunne have gjort meget, i forhold til at sætte mig på deltid. Jeg havde et fuldtidsstudie. Nu ved jeg godt at, nu har jeg jo cykling ved siden af, så jeg skulle også have det op at køre... men at jeg godt følte at jeg godt kunne klare det, hvis de havde, sådan, givet mig mere tid.

[Emma]: Det handler ikke om at jeg ikke kan, det handler om at jeg skal have tingene at vide... måske en gang mere, måske skal jeg lige have forståelsen ind igen, eller have prøvet det to gange mere end andre mennesker. Der er ikke nogen der ville forstå mig, på, altså, på mine uddannelsessteder, hvis jeg kom hen og sagde “hey, jeg har CP”, du ved, et eller andet med at jeg har noget koncentrationsbesvær, jeg har nogle ufrivillige bevægelser, et eller andet, ehmm... som man kan se jeg har, men det her med det neurologiske bag, det er jo nærmest det der fylder allermost for mig, personligt

[Felix]: Ja

[Emma]: Øhmm... det er ikke så meget det fysiske, det har jeg lært at leve med. Det er klart det mere kognitive, som jeg har utroligt svært ved at kunne dealere med.

[Felix]: Mhmm

[Emma]: Fordi det er også det man ikke kan se. Det er ligesom at have, altså... det er det er den der med, men siger man har... altså, når man har noget med hjernen. Folk forstår det ikke, fordi du kan ikke – de kan ikke se det!

[Felix]: Det er ikke det samme som at sidde i en rullestol -

[Emma]: Nej!

[Felix]: - eller at være lam

[Emma]: Præcis

[Emma]: Altså det er jo – det er jo meget bedre

[Felix]: Det er i hver fald mere forståeligt for folk

[Emma]: Ja, i gåseøjne er det jo meget nemmere for dem at kunne sætte sig ind i, han – han kan ikke bruge sin krop, han er lam. Øhm... men når man har en brækket hjerne, så kan man ikke. Og man kan ikke forklare det, fordi hvor er ordene for det?

[Felix]: Men det er jo en kæmpe barriere, kan man sige. Altså det – det skaber jo et stort skælv imellem dem der har en diagnose og dem der ikke har.

[Emma]: Ja

[Felix]: At man ligesom ikke kommer mere ind i det her felt og prøver at forklare, sådan så folk kan forstå og så man på den måde måske kan slippe af med nogle af de her fordomme, der særligt er hæftet til de her folk, med et ikke-synligt handicap, ik'?

[Jingle]

[Felix]: Ser du dig selv som handicappet?

[Emma]: Nej, det gør jeg ikke

[Felix]: Hm

[Emma]: Nej

[Emma]: Jeg har haft så - øhh - så mange år, hvor jeg har gået og tænkt på, hver gang jeg skulle date en fyr, så ville jeg ikke sige det til ham. Fordi, jeg ser det som totalt tabu at være et handicappet menneske

[Felix]: Hvordan er de endt der?

[Emma]: Jamen... Jeg tror det endte – eller jeg tror det er endt i at jeg nok har set et handicappet menneske, som en der ikke har kunnet noget. Og det så jeg ikke mig selv som. Jeg så mig selv som en person med begrænsninger. Men jeg har altid haft svært ved at putte det label på mig.

[Felix]: Skal jeg lige remse op for dig, hvordan FN definerer et handicap?

[Emma]: Ja, gerne

[Felix]: FN definerer handicap som; funktionsnedsættelse plus barriere. Så funktionsnedsættelsen, den er vi enige om, den er der?

[Emma]: Den har jeg, ja.

[Felix]: Barriererne, hvem opstiller dem?

[Emma]: Det gør samfundet.

[Felix]: Godt

[Emma]: Eller, ja... rundt omkring mig.

[Felix]: Det er ikke barriere du har stillet op for dig selv?

[Emma]: Nej -

[Felix]: Nej.

[Emma]: - det er det i hvert fald ikke.

[Felix]: Men så er samfundet jo i denne her forbindelse jo så også med til at gøre dig handicappet.

[Emma]: Samfundet har gjort mange ting, som – som man - altså, man som handicappet ikke kan stå på mål for.

[Felix]: Mhmm

[Emma]: Øhmm, jeg er utroligt ked af at jeg i en alder af 24 lærte at sige ordet "handicappet" omkring mig selv. Fordi jeg har godt kunnet bruge det, men jeg har ikke turde sige det, fordi at, hvordan ville folk ikke kigge på mig?

[Felix]: Mhmm

[Emma]: Øhm, det handler om at jeg har kigget – jeg gik meget i byen, på et tidspunkt. Ikke meget, men sådan... regelmæssigt

[Emma griner]

[Emma]: Og jeg måtte ikke komme ind på nogle af de barer jeg kom ind på, øh, fordi at folk troede at jeg var for fuld.

[Felix]: Aaah

[Emma]: Ja

[Felix]: Den er nederen.

[Emma]: Ja

[Felix]: Men ifølge denne her definition, så er jeg jo også handicappet -

[Emma]: Ja, det er du

[Felix]: - altså, jeg har ADHD, det er en klar funktionsnedsættelse, i sådan nogle sammenhænge, og der er også barrierer i samfundet, som jeg ikke føler, hvor jeg bliver ligesom hørt eller målt eller ramt, men vores, hvad kan man sige, diagnoser er jo meget forskellige, så det her med at have et tydeligt, synligt handicap, eller have et usynligt handicap eller at have begge dele -

[Emma]: Ja

[Felix]: Øhmm, hvordan tænker du at - på denne her - øhh, altså hvis... Jeg kan jo godt se på dig, at du har nogle udfordringer.

[Emma]: Mhmm

[Felix]: Jeg kan se, at du har de her bevægelser du har, ik'?

[Emma]: Ja ja

[Felix]: Men jeg kan jo ikke se hvordan det er inde i dit hoved, altså jeg kan jo ikke se hvordan dine tanker fungerer -

[Emma]: Nej

[Felix]: - din hjerne fungerer, men jeg formoder da at det er nogenlunde det samme, som ovre på denne her side af bordet, hvor jeg sidder

[Emma griner]

[Emma]: Ja, det – Jamen, det tror jeg også det er

[Felix]: Sidste spørgsmål.

[Felix]: Hvad er dine fremtidsdrømme som atlet? Hvad er det du nu gerne vil, nu er du jo verdensmester?

[Emma]: Jeg er blevet udtaget til paralympiske lege.

[Felix]: Tillykke

[Emma]: Tak

[Emma]: - øhh, som er i 2024, i Paris

[Felix]: Det er jo om et år

[Emma]: Og så vil jeg egentlig gerne prøve i skisporten også, at komme lidt frem der

[Felix]: Nå! Kan du stå på ski?

[Emma]: Ja. Det kan jeg virkelig godt

[Felix]: Jamen, jeg ved ikke- altså, det har jeg ikke hørt om dig.

[Emma]: Nej, nej

[Emma]: Nej, jeg elsker at stå på ski

[Felix]: Okay, så cykling, det er først og fremmest paralympiske lege, i Paris, i september, i '24.

[Felix]: Og så måske en drøm om at gøre det samme indenfor skiløb?

[Emma]: Ja

[Felix]: Mega sejt

[Emma]: Og så måske tage en uddannelse også

[Felix]: Ja, for det var mit næste spørgsmål -

[Emma]: Ja

[Felix]: - det var; jamen hvad er fremtidsdrømmene så, som Emma? Der ikke er -

[Emma]: Der ikke er sportsmenneske

[Felix]: Der ikke er sports-Emma

[Emma griner]

[Felix]: Hvad vil du?

[Emma]: Jamen, jeg vil jo gerne... hvad? Tage ud og rejse, have det fedt, og det gør man meget med denne her sport

[Felix]: Mhmm

[Emma]: Jeg skal til Australien, til januar, og hygge mig dernede, cykle lidt løb. Og så har jeg tænkt mig at tage min kæreste med og så skal vi finde lidt rundt, og - altså, køre til Sydney og Melbourne og så er der et løb i Adelaide

[Emma]: Så kunne jeg godt tænke mig at blive lidt bedre til... til at være et familiemenneske

[Felix]: Mhmm

[Emma]: Så der er mange ambitioner for mig selv, på min private front også, altså øh... Og uddannelse, klart.

[Emma]: Men det må lige komme efter.

[Felix]: Så du har ikke givet op på uddannelsessystemet?

[Emma]: Fandeme nej. Nej -

[Felix]: Det er jeg glad for at høre

[Emma]: - jeg er klar til at kæmpe min kamp

[Felix]: Godt

[Felix]: Tak, Emma. Det er meget inspirerende

[Emma]: Ja, tak! Ja!

[Felix]: Jeg tænker at der er mange der ville have lagt sig ned, efter den oplevelse

[Emma]: Ja, nej, men jeg lægger mig aldrig ned

[Emma]: Jeg ved ikke hvor jeg skulle lægge mig hen

[Felix]: Det synes jeg er et glimrende billede på hele problematikken

[Emma]: Ja

[Felix]: Tak for det

[Emma]: Det var så lidt

[Jingle]

[Felix]: Efter mit interview med Emma, så er der nogle spørgsmål, der trænger sig på.

[Felix]: Og derfor har jeg taget kontakt til Olivia Dahl. Hun er handicapforsker og så er hun Ph.d.-studerende indenfor syn på handicap, og stigmatisering.

[Klartone fra telefonopkald]

[Olivia]: Hallo?

[Felix]: Hej Olivia -

[Olivia]: Hej

[Felix]: - det er Felix

[Olivia]: Hej

[Felix]: Tak fordi at jeg måtte ringe

[Olivia griner]

[Felix]: Jeg har jo lige haft besøg af Emma Lund, her i programmet

[Olivia]: Ja

[Felix]: Og i det her interview jeg har siddet og lavet med hende, der fortæller hun – hun har jo både

en synlig- og usynlig funktionsnedsættelse, hun har mødt masser af negative forventninger, der har skabt barrierer for om hun kunne tage en uddannelse og bare... blive mødt ligeværdigt i samfundet.
[Felix]: Så med den forskning du sidder med og den viden du har - altså, hvad er det generelle syn på mennesker med handicap, i Danmark, i dag? Kan man sige noget om det?

[Olivia]: Det generelle syn på handicappede i dag, i Danmark, det er meget sådan et medicinsk syn, så det er meget sådan; Du har et handicap, fordi at du har været udsat for et eller andet eller der har sket en ulykke, du har oplevet sygdom og deraf har du måske fået et handicap eller en hjerneskade, deraf har du der her handicap. Så sådan en medicinsk og individuel forståelse af handicap, som noget der ligesom også er med til at stille et menneske udenfor samfundet, altså ligesom når man brækker benet, så skal man lige måske lidt på hospitalet og restituere, og så kan man på et tidspunkt komme tilbage til normal, og så kan man være med igen, så kan man være sammen med sine venner igen, så kan man deltage i samfundet.

[Felix]: Mhmm

[Olivia]: Og på samme måde forstår man handicap, på en eller anden måde, som sådan noget, som sætter en udenfor samfundet og noget der har behov for hensyn til, og noget der gør at man ikke kan blive inkluderet, som alle mulige andre i samfundet.

[Felix]: Mhmm

[Olivia]: Øhm, så - så det står sådan ligesom i modsætning til en lidt mere social forståelse for handicap, hvor man forstår handicap, som du også var lidt inde på i samtalen med Emma, som noget der opstår i mødet mellem en funktionsvariation, som ligesom er det her biologiske; erfaring med sygdom, eller en funktionsnedsættelse er der også nogle der kalder det, eller netop at der er noget rent fysisk som man simpelthen ikke kan, eller noget kognitivt. Og så mødet med samfundsbarrierer, som I også var inde på. Og det er der ikke en særlig udbredt forståelse for i Danmark, at samfundet altså også kan være med til at handicap-gøre mennesker.

[Felix]: Men hvorfor er det sådan? Hvad er det der er sket?

[Felix]: Siden vi er endt der.

[Olivia griner]

[Olivia]: Jamen altså, man kan sige, i amerikansk kontekst, der har det været de her bevægelser, hvor mennesker med handicap, de har gået på gaden og sagt "Det er fandeme ikke kun os, der er handicappede i vores biologiske essens, det handler altså også om at vi ikke kan komme rundt i metrosystemet, vi ikke får lov at blive en del af uddannelsessystemet, og at vi ikke får mulighed for alle de her ting", så de havde den her, sådan, anerkendelseskamp, på linje med alle mulige andre minoriteters anerkendelseskampe i '70'erne, mens at, måske, i Danmark, der blev der... der blev der lagt an til et velfærdssystem, hvor at man kunne blive kompenseret – vi er jo kendte for at have et virkelig godt kompenationssystem i Danmark, hvor mennesker med handicap rent faktisk fik rettigheder, og som man ikke fik andre steder i verden, måske.

[Olivia]: Man tænkte ikke så meget, måske, tilgængelighed, men der var i hvert fald en idé om, og det er der også til stadighed i dag, om at vi lever i et velfærdssamfund, hvor vi hjælper hinanden og hvor man får mulighed for at blive kompenseret. Så det kan være at det også har lagt lidt låg på muligheden for at, dels opdage sin retfærdige position, og måske også har... har gjort at det ikke var lige så åbenlyst, at der var – ja, at – at handicap var mere end en medicinsk diagnose.

[Felix]: Men altså, vil det sige at vi som samfund har forsøgt at gemme det lidt væk og så har erstattet rettigheder med hjælpemidler og hjælp og at man kan få masser af støtte og penge og alt muligt, sådan, de sådan, store, generelle rettighedslinjer har vi ikke rigtig rykket ved?

[Olivia]: Altså, jeg synes at rettigheder og hjælpemidler, altså, at have ret til hjælpemidler, det er jo også at få indfriet en rettighed, kan man sige. Men du har helt ret i, at man kan jo både tale om, sådan, identitetsmæssig anerkendelse, det at blive forstået som et menneske, der er værd, og som der skal inkluderes i alt muligt, øh, alle mulige anledninger i samfundet, og så det, ligesom at få nogle

penge, og økonomisk omfordeling, det hænger jo sammen. Så, måske har man rykket lidt mere frem på det, med den økonomiske omfordeling, og ikke fokuseret så meget på, jamen man skal også forstås som et menneske, der er anerkendelsesværdigt, og et menneske, der er lige meget værd. Lige så meget værd som alle andre.

[Jingle]

[Olivia]: Det der er afgørende, også for hvad mennesker kan, eller ikke kan, det afhænger også af, hvad for et samfund og miljø, de indgår i, og hvad for nogle muligheder man har, så jeg tror simpelthen også at meget af det handler om et misforstået hensyn, og nogle stereotype idéer om, hvad mennesker med handicap er og kan, og hvad det er for en gruppe overhovedet, ik'? Så en stereotyp idé om, for eksempel, alle der sidder i kørestol, også har, for eksempel, svært ved at tage at passe et arbejde. Det er jo sådan en udbredt stereotyp, generalisering om mennesker med handicap, og det gør jo bare at hele gruppen lider under den her generalisering, eller samfundsmæssige idé om hvad det egentlig betyder, for eksempel, at sidde i kørestol, eller at gå på en bestemt måde.

[Olivia]: Handicap er jo også sådan et svært begreb, fordi det jo i virkeligheden er noget, der vedrører og alle sammen, altså alle kan jo få et handicap eller en funktionsvariation, i- om et minut, i morgen, kan man jo gå ud og få et eller andet i hovedet, og så er man jo ligesom en del af denne her minoritet, ik'?

[Felix]: Jo

[Felix]: Jo, og sådan er det jo altså ikke med ret mange minoriteter, at man fra den ene dag til den anden, altså lige pludselig, kan vågne op og være en del af den, så - så, det er der jo ikke så mange af.

[Olivia]: Det er det, og jeg tror også det er derfor der er så mange, som er sådan lidt ignorante overfor det, fordi selv folk, der endnu ikke er en del af minoriteten, tilhører den jo, på en eller anden måde allerede. Eller, hvis det giver mening, det er jo alle, eller det er jo meget, meget få personer, i virkeligheden, der kommer til at gå igennem livet, fuldstændig uden at møde handicap, ik'?

[Felix]: Jo

[Olivia]: Altså, fordi man møder jo handicap eller funktionsvariationer i forbindelse med graviditet eller alderdom eller, ja man ligger og er ved at -

[Felix]: Brækkede ben!

[Olivia]: Brækkede ben, øhm... det er ret normalt.

[Olivia]: Og psykisk sygdom, altså, er der jo også masser af statistikker om at - det er jo virkelig normalt, ik'?

[Felix]: Mhmm

[Olivia]: Så Hvis man altså også inkluderer det i ens forståelse af handicap-gørelse, gennem psykiske funktionsvariationer, så er det jo, altså - Så er handicap noget der vedrører alle, og på den måde, så synes jeg også at det er en vigtig pointe at vi kan lære rigtig meget, af at lytte til og respektere de mennesker, der allerede lever med de her handicaperfaringer, eller erfaringer generelt, og måske har gjort det halve, eller det hele liv. Fordi de er også de bedste eksperter, i forhold til at tænke, eller i forhold til at udvikle, hvad vi kunne forstå som fremtidens samfund, hvor der er plads til flest muligt, hvilket jo vil gavne flest muligt, kan man jo så sige.

[Felix]: Bare lige for at runde den sådan lidt af her, nu ved jeg ikke hvor langt du er i din Ph.d., men- eller i dine forskningsresultater, som sådan, men er du nået frem til nogle måder, hvor vi, som samfund, reelt kan ændre op det her?

[Felix]: Altså, selvfølgelig ved oplysning, ved at lave programmer som der her og så videre, og så videre, men -

[Olivia]: Mhmm

[Felix]: - er der sådan noget grundlæggende, som vi skal ind og ændre på i samfundet?

[Olivia]: Jamen altså... Jamen, det er jo der det bliver lidt kompliceret, men omvendt, vil jeg jo heller ikke gøre det mere kompliceret end det egentlig er. Altså, jeg tror allerede at nogle af de forandringer er på vej, men... altså. Men det kræver sådan en generel omlægning, i hele vores tankegods, kan man sige, om hvordan vi forstår handicap, i første omgang. Altså, er det bare en medicinsk tilstand, der ligesom bringer os ud på kanten af samfundet, eller er det noget mennesker lever lange liv med, og også bør kunne leve med, som en helt normal, integreret del af samfundet?

[Olivia]: Det er sådan en ting, men det vil ligesom også feed over på, hvordan vi indretter hele vores samfund, altså både sådan arkitektonisk, men også uddannelsessystemer, arbejdsmarked og hvordan vi taler om handicap.

[Olivia]: Altså, handicap bliver jo tit reduceret, til at være den her, sådan, negative afvigelse. Men sådan en omlægning i hele tankegodset om handicap, kan jo måske også ændre måden vi forstår handicap og bruger også ord om handicap, hvor man måske i højere grad kunne forstå det som en... en form for, sådan, identitet eller variation i måden at være menneske på, som bringer værdi til verden, som også rummer sorg og udfordringer, men som også - ja, bringer værdi til verden, ligesom alle mulige andre måder at være menneske på også gør.

[Felix]: Og det... det har du lige gjort og det er jo faktisk også det Emma, hun sidder i lige præcis dette program og gør. Så tak for din tid, Olivia, det var dejligt at tale med dig.

[Olivia]: Det var så lidt.

[Olivia]: Ja, i lige måde.

[Felix]: Og held og lykke med forskningen.

[Olivia]: Tak og held og lykke til jer

[Felix]: Tak, tak skal du have. Hej.

[Olivia]: Hej hej

[Klartone og jingle]

[Felix]: Du har lyttet til podcasten; Er det et handicap?

[Felix]: Produceret af Nossell og Co., i samarbejde med Great Minority, for Det Centrale Handicapråd.

[Felix]: I redaktionen var; Martin Merrild, Peter Græsbøll Holm, Signe Daugaard og Jacob Nossell

[Felix]: Mit navn er Felix Smith.

[Felix]: Tak fordi du lyttede med.